

Najaarsprikken komen eraan!

WAT ZIJN DE BIJWERKINGEN VAN DE VACCINS TEGEN GRIEP, PNEUMOKOKKEN EN CORONA?

In het najaar krijgen veel mensen een uitnodiging voor de vaccinaties tegen griep, pneumokokken en/of corona. Voor mensen met reuma kunnen deze vaccinaties extra belangrijk zijn, omdat de ziekte of de medicijnen die worden gebruikt, de afweer kunnen beïnvloeden. Zoals bij elk vaccin kunnen ook na deze vaccinaties bijwerkingen optreden. In dit artikel vertelt Bijwerkingencentrum Lareb je daar meer over!

Wie krijgen een uitnodiging voor een vaccinatie?

Elk najaar worden er via de huisarts risicogroepen uitgenodigd voor de griep prik. Het gaat bijvoorbeeld om mensen ouder dan 60 jaar, mensen met een chronische ziekte of mensen met een verminderde afweer. Mensen ouder dan 70 jaar kunnen de coronavaccinatie halen. Dit geldt onder andere ook voor mensen van 50 t/m 69 jaar met een ziekte waarbij je ernstig risico loopt op corona en mensen die jonger dan 50 zijn en binnen de medisch-hoog risicogroepen vallen. In 2026 ontvangen mensen geboren in het jaar 1966 en tussen 1948 en 1952 via een hun huisarts een uitnodiging voor de pneumokokkenvaccinatie. Mensen die in aanmerking komen voor de pneumokokkenvaccinatie omdat ze in een medische risicogroep vallen, kunnen via hun behandelend arts de vaccinatie krijgen.

Veelvoorkomende bijwerkingen

Bijwerkingen ontstaan meestal binnen één tot twee dagen na vaccinatie. Ze verdwijnen vanzelf binnen enkele dagen tot een week. Bijwerkingen die vaak voorkomen na de vaccinaties tegen griep, pneumokokken en corona zijn:

- hoofdpijn;
- reactie op de prikplek zoals pijn, roodheid, zwelling en warmte;
- gevoel van ziek zijn;
- vermoeidheid;
- spier- en gewrichtspijn; en koude rillingen en koorts.

Deze veelvoorkomende bijwerkingen worden ook het meest bij Lareb gemeld.

Uitgebreide zwelling gevaccineerde ledemaat

Lareb ontvangt ook regelmatig meldingen van een uitgebreide zwelling van het gevaccineerde ledemaat na griep- en coronavaccinatie. De zwelling bij de prikplek breidt zich dan uit over de elleboog of schouder. Of de gehele bovenarm is gezwollen. Deze reactie ontstaat meestal binnen één tot twee dagen na vaccinatie en verdwijnt zonder behandeling binnen vier tot vijf dagen.

Vertraagde injectieplaatsreacties bij pneumokokkenvaccinatie

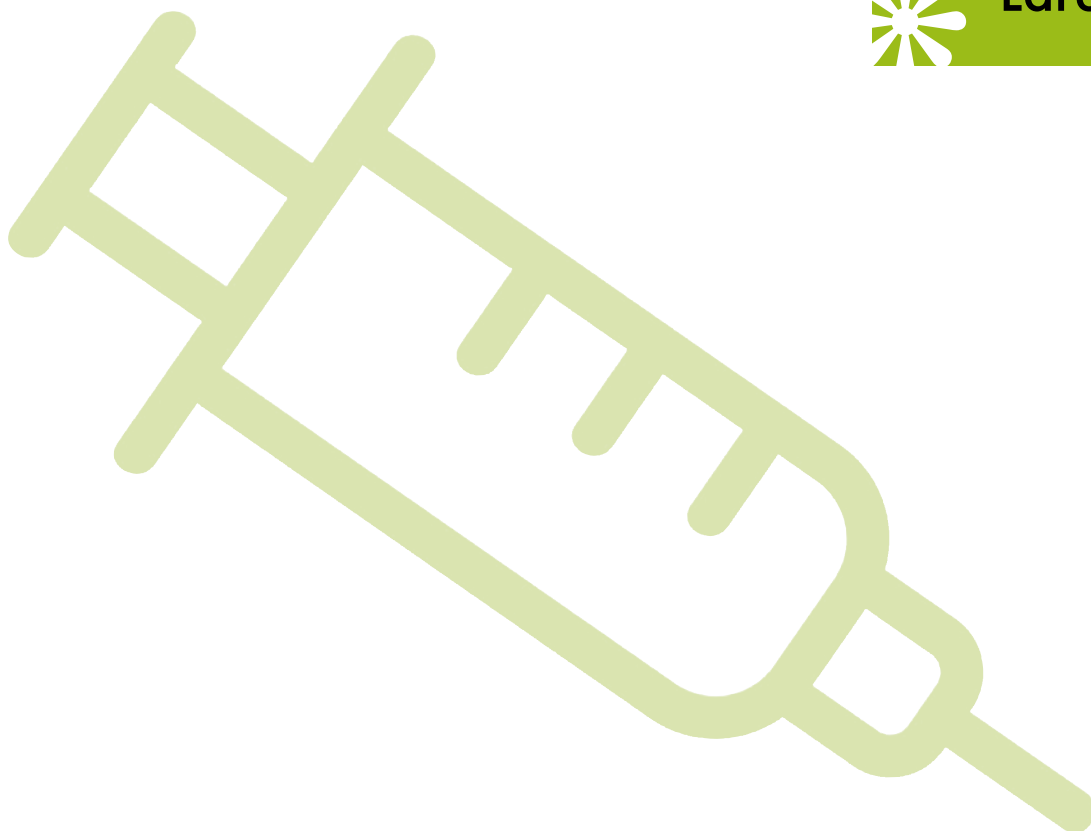
Reacties op de prikplek ontstaan vaak binnen 48 uur na vaccinatie. Maar Lareb ontving ook meldingen waarbij deze reacties later ontstaan, pas na 4 tot 7 dagen na de pneumokokkenvaccinatie. De reactie wordt vaak beschreven als een scherp begrensde roodheid, soms met zwelling. Het is nog niet helemaal duidelijk waardoor deze reacties later ontstaan. Ook deze vertraagde reacties gaan vanzelf over.

Vergrote lymfeklieren

Vergrote lymfeklieren kunnen ook voorkomen na de griep-, pneumokokken of coronavaccinatie. Dit ontstaat meestal binnen de eerste week na vaccinatie aan de kant waar de prik is gezet. In de meeste gevallen verdwijnen de klachten vanzelf binnen 1 tot 2 weken. Lareb kreeg ook meldingen van langdurig vergrote lymfeklieren na coronavaccinatie.

Menstruatieklachten

Lareb ontving daarnaast ook veel meldingen over menstruatiestoornissen na de coronaprik. Hevige bloedingen tijdens de menstruatie staat nu ook als bijwerking opgenomen

in de bijsluiter van sommige coronavaccins. De meeste menstruatiesklachten zijn tijdelijk en niet ernstig. De coronavaccinatie of andere vaccinaties leiden niet tot onvruchtbaarheid.

Zeldzame bijwerkingen na vaccinatie

Na de griepvaccinatie kan in zeldzame gevallen het Guillain-Barré syndroom ontstaan. Daarbij valt het immuunsysteem zenuwen buiten het centrale zenuwstelsel aan. Dit kan klachten geven zoals tintelingen en spierzwakte. Na coronavaccinatie kan zelden een ontsteking van de hartspeer of het hartzakje ontstaan. Klachten die hierbij kunnen passen, zijn kortademigheid, pijn op de borst en hartkloppingen die soms onregelmatig kunnen zijn. Deze klachten ontstaan meestal binnen 1 tot 5 dagen na vaccinatie. Ook kan heel zelden een plotselinge verlamming van één helft van het gezicht ontstaan, ook wel aangezichtsverlamming van Bell genoemd. Ernstige allergische reacties na vaccinatie zijn zeldzaam.

Bijwerkingen bij mensen met reuma

De najaarsprikken kunnen in de meeste gevallen veilig worden gegeven aan mensen met reuma. Over het algemeen zijn de bijwerkingen bij mensen met reuma vergelijkbaar met die bij mensen zonder reuma. De kans op bijwerkingen is ook niet groter wanneer de vaccinaties tegen griep, corona en/of pneumokokken tegelijk of kort na elkaar worden gegeven. Wel kunnen vaccins soms minder goed werken bij mensen met reuma, bijvoorbeeld door het gebruik van bepaalde afweeronderdrukkende medicijnen. Twijfel je of

heb je vragen over een vaccinatie in jouw situatie? Bespreek dit dan met je behandelend arts.

Deel jouw ervaring met de vaccinaties!

Krijg jij een vaccinatie tegen corona, griep of pneumokokken? Deel jouw ervaring dan met Bijwerkingencentrum Lareb via vragenlijstonderzoeken. Ook als je geen bijwerkingen hebt, kun je meedoen. Juist door ervaringen mét en zonder bijwerkingen te verzamelen, krijgt Lareb een beter beeld van wat mensen na vaccinatie ervaren. Zo kunnen ze mensen zoals jij in de toekomst beter informeren over de bijwerkingen.

Priya Somar, Laila Al Lemmah en Linda Davidson werken bij Bijwerkingencentrum Lareb.

Meld je aan voor de griep- of pneumokokkenvaccinatie via www.vaccinmonitor.nl en voor de coronavaccinatie via www.coronavaccinmonitor.nl.

PRIYA SOMAR, LAILA AL LEMMAH EN LINDA DAVIDSON

